27-мĕш çул тухать. Хакĕ 20 пус.

1944
НОЯБРЬ
11
ШАМАТКУН
222(6717) №

Пĕтĕм тĕнчери пролетарисем, пĕрлешĕр!

Чăваш Коммуни

ВКП(б) ОБКОМĔПЕ
ШУПАШКАР ХУЛА КОМИТЕЧĔН,
ЧАССР ВЕРХОВНЫЙ СОВЕЧĔН
ТАТА ШУПАШКАР ХУЛА СОВЕЧĔН
ХАÇАЧĔ

Çĕрулмипе пахча-çимĕç хатĕрлемелли плана ноябрĕн 15-мĕшĕ тĕлне тултармалла

Республикăри колхозсемпе совхозсем кăçалхи çул тухăçлă çĕрулмипе пахча-çимĕç туса илчĕç. Çав çимĕçсене хатĕрлемелли плана ăнăçлăн тултарма, вăрлăх фончĕсене тата ялхуçалăх артелĕн уставĕ тăрăх пăхнă ытти фондсене хывса хăварма пирĕн пур условисем те çителĕклĕ. Çĕрпӳпе Красноармейски тата ытти районсенчи чылай колхозсем государствăна çĕрулмипе пахча-çимĕçсем тахçанах парса татрĕç тата планран иртерсе Хĕрлĕ Çар фондне пиншер пăт пачĕç.

Анчах та нумай районсенче çĕрулмипе пахча-çимĕç хатĕрлемелли плана халĕ те пурнăçламан-ха. Ноябрĕн 5-мĕшĕ тĕлне хатĕрлев пункчĕсене çĕрулми турттармалли задание республикипе 58 процент чухлĕ кăна тултарнă. Хĕрлĕ Чутай, Улатăр, Пăрачкав тата Комсомольски районсем вара государствăна çĕрулми памалли плана пурĕ те 20—25 процент чухлĕ кăна пурнăçа кĕртнĕ. Çавăн пекех государствăна çĕрулмипе пахча-çимĕç парас ĕç Элĕк, Кувакино, Çĕмĕрле, Елчĕк тата ытти хăшпĕр районсенче тӳсме çук япăх пырать.

Çĕрулмипе пахча-çимĕç хатĕрлес ĕç мĕншĕн çавăн пек тӳсме çук вăрахăн пулса пырать-ха? Мĕншĕн тесен, Хатĕрлев Халăх Комиссариачĕн районсенчи уполномоченнăйĕсем, райисполкомсен председателĕсемпе парти райкомĕсен секретарĕсем нумайĕшĕсем çĕрулмипе пахча-çимĕç хатĕрлес ĕç хăй тĕллĕн пулса пырассине шанса лараççĕ. Тăван çĕршывăн çак паха заданине пурнăçа кĕртессине кирлĕ пек ертсе пымаççĕ, çĕрулмипе пахча-çимĕçсем парас ĕçе чарса тăракан уйрăм колхоз руководителĕсен государствăна хирĕçле ĕçĕсене килĕшсе лараççĕ. Торгплодоовощтрест, Чăвашсоюз, Наркомторг, Наркомпищепром руководителĕсем çĕрулмипе пахча-çимĕç хатĕрлемелли плана хăвăртрах пурнăçлас ĕçе хăйсен работникĕсене паянхи куна çитсе те мобилизацилемен, спиртзаводсен тата крахмал завочĕсен директорĕсем вара çав ĕçрен пăчах та аяккалла пăрăнса тăнă. Çĕрулмипе пахча-çимĕç хатĕрлес ĕçе ăнăçлăн пурнăçа кĕртме чăрмантараканни урăх нимĕнле сăлтав та çук. Çав çимĕçсене çывăхри виç-тăватă кун хушшинчех хатĕрлев пункчĕсене турттарса пĕтерме колхозсенче халĕ туртăм вăйĕпе транспорт хатĕрĕсем ытлашшипех çителĕклĕ. Çĕрулмипе пахча-çимĕç хатĕрлес ĕçе большевикла, оперативлăн ертсе пыни кăна кирлĕ. Çав çимĕçсем Хĕрлĕ Çарпа хулари ĕççыннисем валли тырпулпа аш-какай тата ытти çимĕçсем пекех кирлине ăсра тытас пулать.

СССР Хатĕрлев Халăх Комиссариачĕн Чăваш республикинчи уполномоченнăйĕн Федотов юлташăн, парти райкомĕсемпе райисполкомсен, государствăна çĕрулмипе пахча-çимĕç памалли плана кашни колхозпа совхоз, кашни подсобнăй хуçалăх, колхозниксемпе единоличниксен хуçалăхĕсем ноябрĕн 15-мĕшĕнчен кая юлмасăр тултармалла тăвас тесе, кирлĕ мерăсене пурне те йышăнмалла. Çав срок тĕлнех республикăри колхозниксем Хĕрлĕ Çар фондне планран иртерсе çĕрулмипе пахча-çимĕç пама йышăннă обязательствăсене те пурнăçа кĕртмелле. Çав ĕçе тума кашни колхозпа совхозра кирлĕ таран туртăм вăйĕ уйăрас пулать, хатĕрлев пункчĕсене çĕрулмипе пахча-çимĕç турттарса пĕтериччен çав ĕçри лашасемпе вăкăрсене урăх ĕçсенче усă курма чарас пулать.

Чылай районсенче государствăна çĕрулмипе пахча-çимĕç памалли обязательствăсене уйрăм колхозсем, колхозниксемпе единоличниксен хуçалăхĕсем мĕнле пурнăçа кĕртсе пынине шута илес ĕçе япăхтарса янă. Хатĕрлев Халăх Комиссариачĕн районсенчи уполномоченнăйĕсен çавăн пек сӳрĕклĕхе халех пĕтермелле, государствăна çĕрулмипе пахча-çимĕç памалли хăйсен обязательствисене колхозсем, колхозниксемпе единоличниксен хуçалăхĕсем мĕнле пурнăçа кĕртнине тĕплĕн тĕрĕслесе тухмалла тата çак тĕлĕшпе учетпа отчет ĕçне тивĕçлĕ йĕркене кĕртмелле.

Хатĕрлев организацийĕсен, спиртзаводсемпе крахмал завочĕсен руководителĕсен задачи — çĕрулмипе пахча-çимĕçе хĕллехи вăхăтра упраса усрама лайăх пуçтарса хурасси, продукцин пĕр килограмне те пăсăлма памалла мар тăвасси пулса тăрать. Суд-следстви органĕсем çĕрулмипе пахча-çимĕçе пăсса пĕтернишĕн айăплисене çирĕпчех ответ тыттарма тивĕçлĕ. Государствăшăн çĕрулмипе пахча-çимĕçĕн кашни килограмĕ хаклă, çав çимĕçсене пăсакан е салатса пĕтерекен çын пирĕн çĕршывăн экономикăллă хăватне хавшатать.

Çĕрулмипе пахча-çимĕç хатĕрлес ĕçе хăвăртрах вĕçлеме тата çав çимĕçсене лайăх упраса усрама пирĕн пысăк майсем пур. Çав майсемпе туллин усă курас пулать. Ялхуçалăх ĕçĕсене тата государствăна тырă парас ĕçе ăнăçлăн пурнăçа кĕртнĕ Чăваш республикинчи колхозсем пахча-çимĕçпе çĕрулми хатĕрлемелли плансене те çавăн пекех чыслăн тултарма пултараççĕ, тултармалла та.

Партипе совет органĕсем, хатĕрлев организацийĕсем умĕнче çакăн пек боевой задача тăрать: государствăна обязательствăсем тăрăх çĕрулмипе пахча-çимĕç парас ĕçе ноябрĕн 15-мĕшĕ тĕлне вĕçлемелле, çав вăхăт тĕлнех планран иртерсе Хĕрлĕ Çар фондне 740 пин пăт çĕрулмипе пахча-çимĕç памалла. Коммунистсемпе комсомолецсем, колхозсенчи активистсем хăйсен запасĕсенчен Хĕрлĕ Çар фондне çĕрулмипе пахча-çимĕç парас ĕçре ыттисене пример кăтартма тивĕçлĕ.

Орденлă Чăваш республикинчи колхозниксемпе колхозницăсем вăрçă пынă мĕнпур тапхăрта государство умĕнчи хăйсен обязательствисене тӳрĕ кăмăллăн пурнăçа кĕртсе пычĕç, çапла вара вĕсем хамăрăн Тăван çĕршыва пĕтĕм чун-чĕререн парăнса тăнине кăтартса пачĕç. Иккĕленмелли çук, халĕ, Отечественнăй вăрçăн татăклă кунĕсенче, Сталин юлташăн историллĕ докладĕпе хавхаланнă колхозниксемпе колхозницăсем паянхи паха та ответлă задачăна та — государствăна çĕрулмипе пахча-çимĕç парса татмалли плана та çывăх кунсенчех чыслăн пурнăçа кĕртĕç.

МУСКАВ, КРЕМЛЬ

Верховный Главнокомандующине Совет Союзĕн Маршалне СТАЛИН юлташа

Хаклă Иосиф Виссарионович!

Хальхи савăнăçлă кунсенче, Хĕрлĕ Çар шанчăклăн та çине тăрса хĕвеланăçнелле малалла пынă вăхăтра, эпир пурте, Иосиф Виссарионович, Сирĕн çине, Хĕрлĕ Çара аслă çĕнтерӳсем тума хавхалантарса пыракан гениллĕ çулпуç çине савăнăçлăн пăхса тăратпăр. Хĕрлĕ Çар фашистла тискер кайăкăн йăвине — Хĕвелтухăç Пруссие кĕрсе кайнă ятпа Эсир кăларнă приказа Чăваш республикинчи ĕççыннисем, пĕтĕм совет халăхĕпе пĕрле, пĕтĕм Хĕрлĕ Çарпа пĕрле, калама çук хавасланса, уйрăмах савăнăçлă туйăмпа кĕтсе илчĕç.

Фронтран килекен савăнăçлă хыпарсем Чăваш республикинчи ĕççыннисем хушшинче патриотла юхăмăн çĕнĕ хумне çĕклерĕç. Эсир ертсе пынипе Отечественнăй вăрçăн пур фрончĕсенче те нимĕç захватчикĕсене çĕмĕрсе пыракан Хĕрлĕ Çарăн историллĕ мухтавлă çĕнтерĕвĕсемпе хавхаланса, фашистла тискер кайăка хăйĕн шăтăкĕнчех тата май пур таран хăвăртрах çапса вĕлерме пулăшас тесе, Чăваш республикинчи ĕççыннисем хăйсем перекетлесе хăварнă укçа-тенкĕрен 20 миллион та 65 пин тенкĕ пухса, ылханлă тăшмана çĕнтермелли хамăрăн фонда хывреç, вăл шутран 9 миллион та 227 пин тенкине укçан пухнă тата 10 миллион та 838 пин тенкĕлĕх государство заемĕсен облигацийĕсене хывнă. Республикăри колхозниксемпе колхозницăсем, ялхуçалăх ĕçĕсене пурне те ăнăçлăн вĕçлесе, государствăна тырă памалли тата МТС ĕçленĕшĕн тӳлемелли плана срокчен пурнăçа кĕртсе, Хĕрлĕ Çар фондне планран иртерсе 500 пин пăт тырă пачĕç, ноябрĕн 15-мĕшĕ тĕлне планран иртерсе Хĕрлĕ Çар фондне 740 пин пăт çĕрулмипе пахча-çимĕçсем пама пулчĕç, хăйсен çак обязательствине пурнăçа кĕртме тытăнчĕç те ĕнтĕ.

Хаклă Иосиф Виссарионович! Отечественнăй аслă вăрçă пынă вăхăтра ялан чăваш халăхĕ Тăван çĕршыв умĕнчи хăйĕн обязательствисене пурне те чыслăн пурнăçа кĕртсе пычĕ. Чăваш республикинчи ĕççыннисем пĕр кăмăлпа — тăшмана çĕмĕрсе тăкас ĕç валли малашне те мĕнпур вăйпа средствăсене парас тата фашистла нимĕç варварĕсем аркатнă халăх хуçалăхне хăвăртрах юсаса ура çине тăратас кăмăлпа хавасланса пурăнаççĕ тата ĕçлеççĕ.

Сывă пултăр пирĕн паттăр Хĕрлĕ Çар!

Сывă пултăр Верховный Главнокомандующи, Совет Союзĕн Маршалĕ, пирĕн çулпуç Сталин юлташ!

ВКП(б) Чăваш Обкомĕн
секретарĕ И. ЧАРЫКОВ.

ШУПАШКАР

ВКП(б) Чăваш Обкомĕн секретарьне ЧАРЫКОВ юлташа

ЧАВАШ РЕСПУБЛИКИНЧИ ЕÇÇЫННИСЕНЕ, ССР СОЮЗĔН ОБОРОНА ФОНЧĔ ВАЛЛИ 9 МИЛЛИОН ТА 227 ПИН ТЕНКЕ УКÇАН ТАТА 10 МИЛЛИОН ТА 838 ПИН ТЕНКЕЛЕХ ГОСУДАРСТВО ЗАЕМĔСЕН ОБЛИГАЦИЙĔСЕНЕ ПУХСА ХЫВНАСКЕРСЕНЕ. — МАН РАН ТĂВАНЛА САЛАМ КАЛАР ТАТА ХЕРЛЕ ÇАР ТАВ ТУНИ ÇИНЧЕН ПĔЛТЕРĔР.

И. СТАЛИН.

Украинăри 2-мĕш фронт çарĕсем 1944 çулхи октябрĕн 6-мĕшĕпе ноябрĕн 6-мĕшĕ хушшинче наступлени тунă вăхăтра тăшман тӳснĕ çухатусем тата пирĕн çарсем тытса илнĕ трофейсем

УКРАИНĂРИ 2-мĕш фронт çарĕсем çак çулхи октябрĕн 6-мĕшĕпе ноябрĕн 6-мĕшĕ хушшинче наступлени тунă вăхăтра тăшмана çынсемпе техника тĕлĕшĕнчен çакăн пек çухатусем тӳстернĕ:

ПЕТЕРСЕ ТАКНА: самолетсем — 416, танксемпе хăй тĕллĕн çӳрекен тупăсем—900 ытла, тĕрлĕ калибрлă тупăсем—1.450, минометсем—790, бронемашинăсемпе бронетранспортерсем — 420, автомашинăсем — 3.000, паровозсем—30, чугун çул эшелонĕсем — 55, чугун çул вагонĕсем—750, çар хатĕрĕсем тиенĕ баржăсем—40, пароходсем — 10, бронепоездсем—8.

Тăшманăн, вилнисене кăна шутласан та, 100.000 салтакпа офицер ытла пĕтнĕ.

Çав вăхăт хушшинчех **УКРАИНĂРИ** 2-мĕш фронт çарĕсем çакăн пек трофейсем **ТЫТСА ИЛНĔ:** самолетсем — 386, танксемпе хăй тĕллĕн çӳрекен тупăсем — 138, тĕрлĕ калибрлă тупăсем—856, минометсем—680, пулеметсем 1.795, бронемашинăсемпе бронетранспортерсем—49, автомашинăсем—953, паровозсем — 189, чугун çул эшелонĕсем—42, чугун çул вагонĕсем—5.660, бронепоездсем — 2, çар хатĕрĕсем тиенĕ баржăсем — 24, боеприпас, хĕçпăшал тата ытти çар пурлăхĕн склачĕсем — 286.

Нимĕçсемпе венгерсен 42.160 салтакĕпе офицерне **ТЫТКĂНА ИЛНĔ.**

Çапла вара, **УКРАИНĂРИ** 2-мĕш фронт çарĕсем Трансильванипе Венгрире наступлени туса пынă вăхăтра тăшман хăйĕн çар техникин чи кирлĕ хатĕрĕсене тата çыннисене пĕтĕмпе çакăн чухлĕ çухатнă: тыткăна илнисемпе вилнисем—142.160, самолетсем—802, танксемпе хăй тĕллĕн çӳрекен тупăсем—1.038, тĕрлĕ калибрлă тупăсем—2.306, минометсем—1.470, бронемашинăсемпе бронетранспортерсем—469, автомашинăсем—3.953.

СОВИНФОРМБЮРО.

Совет Информаци Бюровĕнчен

НОЯБРĔН 9-МĔШĔНЧИ ОПЕРАТИВНĂЙ СВОДКА

Ноябрĕн 9-мĕшĕнче **ТИССА** шывĕпе **ДУНАЙ** шывĕ хушшинче пирĕн çарсем, тăшманпа çапăçса, халăх пурăнакан 50 пункта ытла тытса илнĕ. Вăл шутра—**МЕЗЕЧАТ, ИДРИЦЫ, БЕЛЕЙ, МЕЗОКЕРЕСТЕШ, СЕНТИШТВАН, ЭГЕРФАРМОШ, МЕЗЕТАРКАНЬ, БЕШЕНЬЕТЕЛЕК, ПОРОСЛО, КЕМЛЕ, ТИССАНАНА, КИШКЕРЕ, БЕШШЕНСЕГ, РЕКАШ, ЦЕГЛЕДБЕРЦЕЛ, ИРША, АЛЬБЕРТИ** ятлă пысăк ялсем тата **МЕЗЕЧАТ, ПОРОСЛО, КИШ-КЕРЕ, ИРША** чугун çул станцийĕсем.

Фронтăн ытти участокĕсенче разведчиксем шыраса çӳренĕ тата чылай пунктсенче тĕллĕн-тĕллĕн çапăçнă.

Ноябрĕн 8-мĕшĕнче пирĕн çарсем, тĕллĕн-тĕллĕн çапăçса, нимĕçсен 19 танкне çĕмĕрсе тăкнă. Сывлăшри çапăçусенче тата зенитнăй артиллери тăшманăн 18 самолетне персе ӳкернĕ.

☆ ☆ ☆

Венгрире, Тисса шывĕпе Дунай шывĕ хушшинче, пирĕн çарсем çапăçса малалла куçса пынă. Пĕр соединени чаçĕсем Тисса шывĕ урлă каçнă та унăн хĕвеланăç хĕрринче плацдарм тытса илнĕ. Нимĕçсем, пирĕн çарсене шыва ывăтса яма хăтланса, умлăн-хыçлăн 8 хут контратака тунă. Совет пехотинецĕсемпе артиллеристĕсем çав контратакăсене пурне те сирсе янă, унтан, 20 километр малалла кайса, Мезетаркань ятлă пысăк яла туртса илнĕ. Тепĕр участокра пирĕн çарсем Тисса шывĕ урлă каçнă та тăшманпа çапăçса малалла, хĕвеланăçнелле куçса пыраççĕ. Венгерсен 27-мĕш пехотнăй полкне çĕмĕрсе тăкнă. Икĕ кун хушшинче çав полкри çынсен тăватă пайĕнчен виçĕ пайĕ пĕтнĕ. Цеглед хулинчен çурçĕр-хĕвеланăçнерехре уйрăмах хаяр çапăçусем пулса иртнĕ. Тăшман танкĕсемпе пехотин пысăк группировки пирĕн çарсен тылне тухма хăтланнă. Анчах та тăшман шухăшĕ пуçĕпех путланса ларнă. Совет чаçĕсем нимĕçсене хăйсене вăйлă пырса çапнă та каялла хăваласа янă. Çапăçу хирĕнче тăшман салтакĕсемпе офицерĕсен пин вилли ытла выртса юлнă. Нимĕçсен 14 танкĕпе хăй тĕллĕн çӳрекен туппине çунтарса янă е персе çĕмĕрнĕ. 800 нимĕçпе венгера тыткăна илнĕ.

* * *

Хĕвелтухăç Пруссире тăшман пехоти темиçе участокра пирĕн позицисене пĕлме хăтланнă. Совет боецĕсем, минометсемпе, пăшалсемпе тата пулеметсемпе персе, гитлеровецсене сапаласа янă, çавăн чухне вĕсене чылай пысăк çухатусем кӳнĕ. Пĕр участокра пирĕн разведчиксен ушкăнĕ çĕрле нимĕçсем тăнă вырăна вăркăнса кĕрсе кайнă. Паттăр боецсем тăшманăн пĕр дотне тата икĕ блиндажне сирпĕнтерсе янă. Вĕсенче пулнă нимĕçсене пĕтерсе тăкнă. Трофейсем тытса илнĕ, вара пирĕн разведчиксем хăйсен чаçне каялла таврăннă.

* * *

Чехословакире, Ужгород хулинчен кăнтăр-хĕвеланăçнерехре, тăшман пехоти, артиллери персе хӳтĕлесе пынипе, пирĕн позицисене атакăлама хăтланнă. Совет подразделенийĕсем гитлеровецсене хăйсене çав тери хăвăрт пырса çапнă та тăшмана каялла тартнă. Тăшманăн 80 салтакĕпе офицерне пĕтерсе тăкнă. 30 гитлеровеца тыткăна илнĕ. Тепĕр участокра пирĕн артиллеристсем тăшманăн персе тăракан темиçе вырăнне çĕмĕрсе тăкнă тата нимĕçсен пехотине пĕр батальона çити сапаласа янă.

* * *

Çурçĕр флочĕн карапĕсем нимĕçсен подводнăй лодкине путарнă.

Хĕрлĕ Ялавлă Балтика флочĕн авиацийĕн летчикĕсем тăшман тральщикне атакăласа шыва путарнă.

* * *

Верховный Главнокомандующин Совет Союзĕн Маршалĕн Сталин юлташăн Октябрьти Социализмлă Аслă Революци 27 çул тултарни çинчен тунă докладĕпе приказĕ красноармеецсене, краснофлотецсене, сержантсене, Хĕрлĕ Çарпа Тинĕс-Çар флочĕн офицерĕсемпе генералĕсене çав тери хаваслантарнă, вĕсен патриотизмлă шухăш-кăмăлĕсене çĕклесе янă. Тылри тата фронт патĕнчи гарнизонсенче, çавăн пекех тата фронтри нумай участоксенче массăллă пухусем, митингсем тата ушкăнлă калаçусем пулса иртнĕ.

Белоруссири 3-мĕш фронтра, пĕр гвардейски чаçра пулса иртнĕ митингра Завьялов майор сăмах тухса каланă. Вăл çапла каланă: «1941 çулта эпир ку праçнике Серпухов хули районĕнче уявланă. Вăл вăхăтра тăшман пирĕн Тăван çĕршыв столицине Мускава хăратса тăнă. Эпир гитлеровецсене хамăр çĕршывран тапса кăлартăмăр. Халĕ Октябрьти Аслă Революци уявне нимĕç çĕрĕнче уявлатпăр. Хĕрлĕ Çарпа пирĕн союзниксен çарĕсем гитлерла Германие татăклăн пырса çапмалли позицисем йышăнчĕç. Çитес çапăçусенче эпир тата вăйлăрах та паттăртарах çапăçăпăр. Батальонри боецсемпе офицерсен ирĕкне палăртса, эпĕ çапла шантарса калатăп: пирĕн гвардеецсем хăйсен Тăван çĕршыв умĕнчи тивĕçне вĕçне çитиччен чыслăн пурнăçа кĕртĕç».

Балтика тăрăхĕнчи 2-мĕш фронтра пулнă пĕр митингра красноармеец Оснобай Абдулла сăмах тухса каланă. Вăл çапла каланă: «Сталин юлташăн ăслă сăмахĕсене итленĕ чухне çĕнĕ вăй-хăват хутшăнни сисĕнет. Хĕрлĕ Çар нимĕçсене хамăр Тăван çĕршывран инçетри çĕрсенче çĕмĕрет ĕнтĕ. Пирĕн фронт çарĕсем нимĕç дивизийĕсене Тукумс хулипе Либава хули хушшинче пĕтерсе пыраççĕ. Эпир хамăр юратакан çулпуçа Сталин юлташа çапла шантарса калатпăр: «Эпир гитлеровецсене пурне те пĕтерсе тăкатпăр, Советлă Балтика тăрăхĕнчен вĕсене чĕррĕн кайма памастпăр».

Украинăри 1-мĕш фронтра, пĕр чаçра пулса иртнĕ митингра Комаров сержант тухса каланă. Вăл çапла каланă: «Верховный Главнокомандующи Сталин юлташ ертсе пынипе Хĕрлĕ Çар Совет çĕрне нимĕç захватчикĕсенчен тасатрĕ. Пирĕн аслă çулпуç тата полководец ертсе пынипе эпир Германие штурмлама каятпăр, тăшмана хăйĕн çĕршывĕнче вĕлерсе пăрахатпăр». Сталин юлташ докладне радио тăрăх илтсе пĕтернĕ хыççăн пĕр чаçри снайперсем Прокопчук, Гремчук, Гевак, Растингенов юлташсем позицине кайнă та çĕр каçиччен 19 гитлеровеца персе вĕлернĕ. Разведчик Мангуринко юлташ ноябрĕн 7-мĕшĕ ыран тенĕ чух çĕрле нимĕç пулеметчикне пулемечĕ-мĕнĕпех тыткăна илнĕ.

Украинăри 4-мĕш фронтра пĕр чаçри боецсемпе офицерсем митинга Чехословакире, ту хушшинчи пĕр пĕчĕк улăхра пухăннă. Малтан Ковальчук старшина тухса каланă. Вăл çапла каланă: «Иртнĕ çулта Хĕрлĕ Çар гитлеровецсене аркатса тăкмаллах пыра-пыра çапрĕ. Пирĕн чаçри боецсем нимĕç оккупанчĕсене Кишинев хулипе Яссы хули районĕнче çĕмĕрчĕç, унта совет çарĕсем нимĕçсен çирĕм икĕ дивизине çавăрса илчĕç. Пирĕн батальон, тăшманпа çапăçса, Карпат тăвĕсен хырçи урлă каçса кайрĕ. Ман взводри боецсем 150 нимĕçе вĕлерсе пĕтерчĕç, 200 гитлеровеца тыткăна илчĕç. Сталин юлташăн приказĕпе хавхаланса, эпир усал тăшмана питĕ вăйлăн пыра-пыра çапăпăр, вăл вара нихăçан та ура çине тăраймĕ».

Украинăри 2-мĕш фронтра, пĕр чаçра пулса иртнĕ митингра Совет Союзĕн Геройĕ лейтенант Черных вăйлă сăмах тухса каланă. Вăл çапла каланă: «Пирĕн çулпуçăн аслă полководецăн Сталин юлташăн сасси пирĕн пĕтĕм Тăван çĕршыва, пĕтĕм тĕнчене янăраса кайрĕ. Унăн докладĕнче совет халăхĕпе Хĕрлĕ Çарăн фашистла захватчиксене хирĕç пыракан кĕрешӳри чаплă çĕнтерĕвĕсен итогĕсем курăнса тăраççĕ. Çав çĕнтерӳсене эпир пурне те пуринчен малтан Сталин юлташ ертсе пынипе тунă. Халĕ Хĕрлĕ Çар умĕнче çакăн пек задача тăрать: союзниксен çарĕсемпе пĕрле кĕрешсе, фашистла тискер кайăка хăйĕн шăтăкĕнче вĕлермелле. Çакна тума тата ытларах вăй хумаллине эпир пĕлетпĕр. Хамăр чаçри боецсен, сержантсен тата офицерсен ячĕпе эпĕ Сталин юлташа çапла шантарса калатăп: пирĕн умра тăракан задачăна эпир чыслăн пурнăçа кĕртĕпĕр».

Октябрьти Социализмлă Аслă Революци 27 çул тултарнă май ют çĕршывсенчи политика деятелĕсем янă саламсем

Октябрьти Социализмлă Аслă Революци 27 çул тултарнă май çаксем саламсем янă:

СССР Верховный Совет Президиумĕн Председателĕ Калинин юлташ ячĕпе — Мексикăри Пĕрлешӳллĕ Штатсен президенчĕ Мануэль Авил Камачо, Норвеги королĕ Хаакон, Люксембургăн аслă герцогини, Греци королĕ II-мĕш Георг, Югослави королĕ II-мĕш Петр;

Халăх Комиссарĕсен Совечĕн Председателĕ тата Верховный Главнокомандующи Совет Союзĕн Маршалĕ Сталин юлташ ячĕпе — Норвеги премьер-министрĕ Иоган Нюгордсвольд, Польшăри рабочи партийĕн центральнăй комитечĕн секретарĕ Веслав, Польшăри демократсен партийĕн («Стронництво демократичне») правленийĕ, Бельги премьер-министрĕ Пьерло, Румыниri министрсен совечĕн председателĕ Санатеску генерал, Канада премьер-министрĕ Маккензи Кинг;

СССР Халăх Комиссарĕсен Председателĕн Заместителĕ тата Ют çĕршыв Ĕçĕсен Халăх Комиссарĕ Молотов юлташ ячĕпе —Мексикăн Ют çĕршыв ĕçĕсен министрĕ Эскиэль Падилья, Ян Массарик господин. (ТАСС).

НОВГОРОДРА РОССИЯ ПИН ÇУЛ ТУЛТАРНĂ ЯТПА ЛАРТНĂ ПАМЯТНИКЕ ÇĔНЕРЕН УÇНĂ

Вырăссен авалхи хулинче Новгородра пысăк праçник.—унта Россия пин çул тултарнă ятпа лартнă памятнике юсаса çĕнĕрен уçнă.

Çав памятникĕн çӳллĕшĕ 16 метр ытла. Вăл каллех ĕнтĕ Новгородри авалхи Кремлĕн стенисем çумĕнче хăпарса тăрать. Фашистла нимĕç захватчикĕсем çав питĕ чаплă памятнике, Россия аслă та чаплă пулнине кăтартса лараканскерне, ирсĕррĕн мăшкăлланă, унăн 109 кĕлеткине сӳтсе илсе çĕре пăрахнă. Халĕ ĕнтĕ вĕсене пурне те хăйсен вырăнне лартнă.

Çав памятнике юсаса çитерсе çĕнĕрен уçнă ятпа митинг пулса иртнĕ. Митинг çав тери хавасланса. Сталин юлташа саламлă çыру яма йышăннă.

Россия пин çул тултарнин памятникне юсаса ура çине тăратнă. Нумаях вăхăт иртмĕ — вырăссен чапĕн авалхи хули Новгород хăй те кĕлпе ишĕлчĕкрен илем[illegible] ӳссе ларĕ. (ТАСС).

СТУДЕНТСЕМ ВАЛЛИ СПЕКТАКЛЬСЕМ

Мускавпа Ленинградра аслă шкулсенче вĕренекен студентсене театрсемпе концертсене каймалли билетсем сутакан кассăсем уçаççĕ. Çав кассăсем спектакльсемпе концертсене кайма куллен Мускавра 2.000 билетран кая мар сутмалла. Ленинградра 500 билет сутмалла. Кашни уйăхра 4 хутчен, вырсарникунсенче, хăйне уйрăм спектакльсем лартаççĕ. Çав спектакльсене курма каймалли билетсенчен 70 процентне студентсен организацийĕсене параççĕ.

Мĕнпур крайсемпе облаçсене çакăн пек кăтарту панă: театрсене каймалли билетсенчен 7 процентĕнчен кая мар аслă шкулсенче вĕренекен студентсене памалла, тенĕ. (ТАСС).

СМОЛЕНСКРИ ПĔРРЕМĔШ ИНСТИТУТ

Смоленскри медицина институчĕн пур курсĕсенче те вĕрентме пуçланă. Çав института нимĕç захватчикĕсем тискеррĕн ишсе хăварнă. Медицина институчĕ нимĕçсене Смоленскран хăваласа кăларнă хыççăн унта юсаса ура çине тăратнă пĕрремĕш аслă шкул пулса тăрать.

Института юсаса ура çине тăратма Мускаври тата ытти хуласенчи аслă шкулсем пулăшнă. вĕсем института оборудовани янă. Вильнюс патĕнчен 20.000 кĕнеке ытла тавăрса панă. Çав кĕнекесене нимĕçсем институт библиотекинчен илсе кайнă та Хĕрлĕ Çар хĕссе пынипе каялла чакнă чухне вара пăрахса хăварнă. (ТАСС).

МУСКАВ, КРЕМЛЬ

СТАЛИН юлташа

Етĕрнери спирт заводĕнчи рабочисем, инженерсемпе техниксем тата служащисем, Хамăр Хĕрлĕ Çара нимĕç захватчикĕсене часрах пĕтерсе тăкма пулăшас тесе, заводра срокчен юсаса пĕтерчĕç, вунă уйăхри плана срокчен тултарчĕç тата «Красная Чувашия» ятлă боевой самолет тума укçан 70.290 тенкĕ, государство заемĕсен облигацийĕсене 11.040 тенкĕлĕх тата усă курман отпускшăн илмелли укçана 13.427 тенкĕ пачĕç. Çак парнене, пирĕн хаклă çулпуçăмăр, Октябрь 27 çул тултарнă ятпа йышăнма ыйтатпăр.

Директор **ЛАДУР**,
Парторганизаци секретарĕ **ХАЗОВ**,
Завком **КОМАРОВА**.

ЕТĔРНЕ, ЧĂВАШ АССР-ĕ

Спирт завочĕн директорне Ладур юлташа Парторганизаци секретарьне Хазов юлташа Завкома Комарова юлташа

Етĕрнери спирт заводĕнчи рабочисене, инженерсемпе техниксене тата служащисене, «Красная Чувашия» ятлă боевой самолет тума укçан 70.290 тенкĕ, государство Заемĕсен облигацийĕсене 11.040 тенкĕлĕх тата усă курман отпускшăн илмелли укçана 13.427 тенкĕ панăскерсене, манран тăванла салам калăр тата Хĕрлĕ Çар тав туни çинчен пĕлтерĕр.

И. СТАЛИН.

АМĂРТУРА МАЛА ТУХНĂ ПРЕДПРИЯТИСЕМПЕ АРТЕЛЬСЕМ

Чăваш АССР Совнаркомĕ вырăнти промышленноçпа апат-çимĕç тата коммуналлă хуçалăх предприятийĕсен, промысла кооперацийĕпе инвалидсен кооперации артелĕсен социализмлă ăмăртăвĕн 1944 çулхи октябрь уйăхĕнчи итогĕсене пăхса тухнă.

Октябрь уйăхĕнчи итогсем тăрăх, ăмăртура мала тухнă çак предприятисемпе артельсене премиленĕ:

Вăрнар районĕнчи промкомбината Чăваш АССР Совнаркомĕн куçса çӳрекен Хĕрлĕ Ялавне тата 15.000 тенкĕ укçа, Шупашкар хулинчи промкомбината 10.000 тенкĕ укçа, Сĕнтĕр районĕнчи промкомбината 5.000 тенкĕ укçа панă.

Канашри апат-çимĕç комбинатне Чăваш АССР Совнаркомĕн куçса çӳрекен Хĕрлĕ Ялавне тата 6.000 тенкĕ укçа, Канашри колхозник çуртне Чăваш АССР Совнаркомĕн куçса çӳрекен Хĕрлĕ Ялавне тата 5.000 тенкĕ укçа панă.

Канашри «Авангард» артеле Чăваш АССР Совнаркомĕн куçса çӳрекен Хĕрлĕ Ялавне тата 10.000 тенкĕ укçа, Шупашкарти «Пекарь» артеле 4.000 тенкĕ укçа, Шупашкарти «Красный мебельщик» артеле 3.000 тенкĕ укçа панă.

Шупашкарти «Чебторгин» артеле Чăваш АССР Совнаркомĕн куçса çӳрекен Хĕрлĕ Ялавне тата 13.000 тенкĕ укçа, Канашри «Красный воин» артеле 10.000 тенкĕ укçа, Улатăрти «Союз инвалидов» артеле 5.000 тенкĕ укçа панă.

◆

Совет Союзĕн дипломатиллĕ представителĕсене тата СССР Ют çĕршыв Ĕçĕсен Халăх Комиссариачĕн сотрудникĕсене орденсемпе тата медальсемпе наградăлани

Совет государствишĕн калама çук паха ĕçсем тунăшăн тата Правительство панă заданисене ăнăçлăн пурнăçланăшăн, СССР Верховный Совет Президиумĕн Указĕ тăрăх, Совет Союзĕн дипломатиллĕ Представителĕсене тата СССР Ют çĕршыв Ĕçĕсен Халăх Комиссариачĕн сотрудникĕсен пĕр ушкăнне орденсемпе тата медальсемпе наградăланă.

Ленин орденĕпе çаксене наградăланă: А. А. Громыкона, Ф. Т. Гусева, В. Г. Деканозова, С. И. Кавтарадзене, С. А. Лозовские, Я. А. Малика, А. С. Панюшкина;

Ĕçлĕх Хĕрлĕ Ялав орденĕпе — С. А. Афанасьева, И. Н. Бакулина, С. А. Виноградова, Г. Н. Зарубина, В. А. Зорина, М. А. Костылева, А. А. Лаврищева, А. И. Лаврентьева, Г. П. Латышева, В. З. Лебедева, М. А. Максимова, Ф. Ф. Молочкова, К. В. Новикова, Н. В. Новикова, П. Д. Орлова, А. П. Павлова, Н. Г. Пальгунова, А. А. Петрова, Г. М. Пушкина, Г. Ф. Рязанова, И. В. Садчикова, М. А. Силина, А. А. Смирнова, А. А. Соболева, К. А. Уманские, С. К. Царапкина тата ыттисене те, мĕн пурĕ 48 çынна;

Хĕрлĕ Çăлтăр орденĕпе — А. Г. Абрамова, Г. С. Алахвердова, П. В. Анурова, В. М. Бережкова, М. С. Ветрова, М. Г. Грибанова, Н. М. Лифанова, К. А. Михайлова, М. С. Христофорова, И. С. Чернышева тата ыттисене те, мĕн пурĕ 39 çынна;

«Хисеп палли» орденпа — 47 çынна;

«Ĕçри хастарлăхшăн» медальпе — 8 çынна наградăланă. (ТАСС).

ÇĔР ПӲРТСЕНЧЕН ÇĔНĔ ÇУРТСЕНЕ

Белоруссири Полесье облаçĕнчи колхозниксем фашистла нимĕç захватчикĕсем сунтарса янă нумай ялсене çĕнĕрен лартнă. Колхозниксен 10.000 çемьи, халиччен çĕр пӳртсенче пурăннăскерсем, Октябрьти Социализмлă Аслă Революци 27 çул тултарнине çĕнĕ пӳртсенче пурăнса кайрĕç. Колхозсен 115 клубне те туса пĕтернĕ. (ТАСС).

Çулпуç доклачĕпе приказĕ тылри ĕççыннисене ĕçре çĕнĕ çитĕнÿсем тума хавхалантараççĕ

Сталин юлташăн сăмахĕсем çĕнтерÿ тума чĕнеççĕ

Октябрь уявĕ умĕнхи социализмлă ăмăртура стахановла вахтăна тăрса, эпĕ кулленхи ĕç нормине 1097 процент таран тултартăм. Лайăх ĕçленĕшĕн мана Чăваш АССР Верховный Совет Президиумĕ Хисеплĕ грамота парса наградăларĕ.

Аслă çулпуç Сталин юлташ ноябрĕн 6-мĕшĕнче тунă доклада радиопа итлерĕм. Çулпуç пирĕн ĕçе пысăка хурса хакларĕ. «Совет çыннисем тылра тунă паттăрла ĕççем, пирĕн воинсем фронтра вăрçă ĕçĕсенче тунă манăçа юлми паттăрла ĕççем пекех, хĕрÿллĕ те чĕрĕ пурнăçлă совет патриотизмĕнчен çăлкуçланса тухаççĕ» терĕ вăл. Çулпуçăн сăмахĕсем пире тата лайăхрах, мĕнпур вăй-хала шеллемесĕр ĕçлеме хавхалантараççĕ.

Çĕнтерÿ хыççăн çĕнтерÿ туса пыракан Хĕрлĕ Çар валли продукци ытларах туса кăларас килет. Çав ĕмĕтпе, çулпуç докладне итленĕ хыççăн, татах та хастарлăнрах стахановла ĕçе тытăнатпăр.

И. ЛОМТЕВ.
Çĕмĕрле комбинатĕнчи стахановец.

Ыран паянхинчен лайăхрах ĕçлĕпĕр

Канашри вагонсем юсакан заводра эпĕ вăрçă вăхăтĕнче ĕçлеме тытăнтăм. Малтанах формовщик Дьяченко юлташ патĕнче вĕрентĕм, унтан пĕчченех формовщик пулса ĕçлеме тытăнтăм. Ĕçе хăнăхса, техникăна вĕренсе пынă май, манăн ĕç тухăçлăхĕ те ÿссех пычĕ. Малтан нормăна ирттерсе тултараттăмччĕ, унтан икшер норма е ытларах тума пуçларăм. Халĕ вара нормăна 500 процент тултаратăп.

Анчах ку маншăн виçе пулса тăмасть. Аслă çулпуç Сталин юлташ пире вăйсене ÿстерсе ĕçлеме чĕнет. Эпир, совет çыннисем, çулпуç чĕнĕвне ответлесе, паян ĕнерхинчен, ыран паянхинчен лайăхрах ĕçлетпĕр. Малашне эпĕ хамăн ĕçе лайăх йĕркелесе, ĕç кунĕпе туллин усă курса, ĕç тухăçне татах та ытларах ÿстеретĕп. Мĕншĕн тесен эпĕ çакна лайăх пĕлетĕп: манăн ĕç нимĕç тискер кайăкне хăйĕн шăтăкĕнчех пĕтерсе тăкма пулăшать.

М. ЗИМИН.
Литейнăй цехри стахановец.

Çĕнĕ обязательствăсем илеççĕ

КРАСНОАРМЕЙСКОЕ, ноябрĕн 10-мĕшĕ. **(Телефонпа, хамăр корр.).** Районри пур колхозсенче те пысăк çĕкленÿпе пухусем пулса иртеççĕ. Çав пухусенче колхозниксем Сталин юлташăн Октябрьти Социализмлă Аслă Революци 27 çул тултарни çинчен тунă доклачĕпе паллашаççĕ.

«Çĕнĕ ял» колхоз членĕсем ĕнер ирех Сталин юлташăн докладне итлеме пухăнчĕç. Агитатор Михайлов юлташ (вăл Отечественнăй вăрçă инваличĕ) Сталин юлташăн докладне пĕр сăмахне сиктермесĕр тĕплĕн ăнлантарса парать. Колхозниксемпе колхозницăсем, Сталин юлташ вĕсен ĕçне пысăк хака хунипе савăнса, тимлĕн итлесе лараççĕ. Докладпа паллашнă хыççăн ватă колхозник Т. Яковлев сăмах илет.

— Тăшмана аркатса тăкас вăхăт çывхарни мана чĕререн савăнтарать. Пире нимĕççен чуралăхĕнчен Сталин юлташ çăласа хăварчĕ. Сталин юлташ пирĕн колхозниксен ĕçне хаклани пире фронта пулăшас тĕлĕшпе тата лайăхрах ĕçлеме вăй парать. Эпĕ государствăна пур тĕрлĕ парăмсене те парса татнă, ыттисене те кĕске вăхăтрах парса татма сĕнетĕп, — терĕ Яковлев, хăйĕн сăмахне вĕçлесе.

Пуху хыççăн агитаторсем канашлăва пухăнчĕç. Пухăва килеймен колхозниксемпе колхозницăсене Сталин юлташăн докладне килтех ăнлантарса пама В. Терентьева, А. Алексеева, В. Николаева агитаторсем колхозниксен килĕсене тухса кайрĕç.

Колхозниксемпе колхозницăсем Сталин юлташăн доклачĕпе паллашнă хыççăн вăрлăхлăх тырра сортлас, выльăх çуртĕнĕрĕсене çĕнĕрен тĕрĕслесе тухса ăшăтас тата килес çулхи çуракине хатĕрленес тĕлĕшпе çĕнĕ обязательствăсем илеççĕ.

С. ШАДИН.

Бригадăсем стахановла вахтăна тăраççĕ

Челноков юлташ главнăй инженер пулса ĕçлекен заводри цехсенче Сталин юлташăн докладне сÿтсе-явас ыйтупа митингсемпе пухусем пулса иртеççĕ. Рабочисемпе работницăсем, инженерсемпе техниксем тата служащисем. митингсемпе пухусенче тухса каласа, аслă çулпуç совет çыннисен ĕçне пысăка хурса хакланишĕн саванни çинчен пĕлтереççĕ, çĕнĕ обязательствăсем илеççĕ.

Комсомолецсемпе çамрăксен бригадин бригадирĕ Красновейкина юлташ митингра çапла каларĕ:

— Сталин юлташ сăмахĕсем пире çĕнĕ çитĕнÿсем тума хавхалантараççĕ, вăй-хăват параççĕ. Эпир, çамрăксен бригадин членĕсем, çĕнтерÿ сехетне çывхартма ытларах пулăшас тесе, стахановла вахтăна тăрса. ĕç нормине 150 процентран кая мар тултарма сăмах паратпăр.

Комсомолецсемпе çамрăксен бригадин бригадирĕ Кащихина юлташ. хăйĕн бригади стахановла вахтăна тăни тата нормăна 140 процентран кая мар тултарма пулни çинчен пĕлтерсе, çамрăксене фронта пулăшассишĕн ывăнма пĕлмесĕр ĕçлеме чĕнчĕ. Унăн чĕнĕвне йышăнса, Соловьев юлташ ертсе пыракан бригада нормăна 150 процент тултарма пулчĕ, ытти бригадăсемпе нумай рабочисем те ĕç тухăçлăхне ÿстерсе пыма обязательствăсем илеççĕ.

Завод коллективĕ, Сталин юлташ доклачĕпе хавасланса, фронта пулăшас ĕçе вăйлатса пыма çĕнĕ обязательствăсем йышăнать. Заводра производствăллă çĕкленÿ вăйлансах пырать.

Л. ШУНИКОВА.

Хăвăртрах тата лайăхрах ĕçлер

ШАХАСАН, ноябрĕн 10-мĕшĕ. **(Телефонпа).** Октябрьти Социализмлă Аслă Революци 27 çул тултарнине пирĕн МТС коллективĕ чылай пысăк çитĕнÿсемпе кĕтсе илчĕ. Авăн çапассине шутламасăр, çулталăкри плана МТС 116 процент тултарчĕ, çав вăхăтрах 9.000 килограма яхăн горючи перекетлесе хăварчĕ.

Кăçалхи ялхуçалăх ĕçĕсенче уйрăмăнах Н. Тимофеев юлташ ертсе пыракан трактор бригади лайăх ĕçлерĕ, вăл çулталăкри плана 163 процент тултарнă тата 2.000 килограмм горючи перекетленĕ. Тракторсен 8-мĕш номерлĕ бригади (бригадирĕ Чернов юлташ) çулталăкри плана 162 процент, Я. Сергеев бригади 128 процент, Михайлов ертсе пыракан 3-мĕш бригада 127 процент тултарчĕç.

Уйрăм трактористсем ялхуçалăх çулне чаплă тĕслĕхсемпе вĕçлерĕç. А. Северов тракторист çулталăкри плана 208 процент тултарчĕ тата 439 килограмм горючи перекетлерĕ. Егоров тракторист СТЗ маркăллă тракторпа план тăрăх 165 гектар сухаламаллачĕ, вăл 309 гектар сухаларĕ, 300 килограмм горючи перекетлесе хăварчĕ. Трактористсем П. Макаров тата О. Чернова юлташсем СТЗ маркăллă тракторсемпе кашниех 315—318 гектар сухаланă тата 350—428 килограмшар горючи перекетленĕ.

Тракторсене эпир МТС картишне илсе киличченех тĕрĕслеме тата юсама тытăнăччĕ. Пирĕн трактористсемпе трактористкăсем Октябрь уявĕ умĕнхи социализмлă ăмăртăва хутшăнса хăйсем çине илнĕ обязательствăсене ăнăçлăн пурнăçларĕç. 11 трактора эпир юсаса пĕтерне.

Ĕнер трактор бригадисенче пухусем пулса иртрĕç. Сталин юлташ Октябрьти Социализмлă Революци 27 çул тултарни çинчен тунă докладпа паллашрĕç. Трактористсемпе трактористкăсем тата комбайнерсем, Сталин юлташăн доклачĕпе хавхаланса, хăйсем çине çĕнĕ обязательствăсем илеççĕ. Тракторсемпе комбайнсене юсассине ноябрьпе декабрь уйăхĕсенче вĕçлеме пулаççĕ.

— Сталин юлташ тылри çынсен ĕçне пысăка хурса хакларĕ. Хăвăртрах тата лайăхрах ĕçлĕпĕр, хамăр çине илнĕ обязательствăсене чыслăн пурнăçлăпăр, — теççĕ трактористсем.

Н. КОНСТАНТИНОВ,
МТС директорĕ.

Çулталăкри плана ноябрĕн 20-мĕшĕ тĕлне тултаратпăр

ЙЕПРЕÇ. Пирĕн «Красный строитель» артель коллективĕ Октябрь уявĕ умĕнхи обязательствăсене чыслăн пурнăçа кĕртрĕ. 1943 çулта пурĕ 190 пин тенкĕлĕх продукци туса кăларнă пулсан, кăçал вара 10 уйăх хушшинче кăна 350,4 пин тенкĕлĕх продукци туса кăлартăмăр.

Çак çитĕнĕве эпир производствăна сарса пынипе, ĕç тухăçлăхне ÿстернипе, ĕç кунĕпе туллин усă курса ĕçленипе тума пултартăмăр.

Артелĕн малта пыракан цехĕсем çулталăкри плана тултарчĕç. Ноябрĕн 1-мĕшĕ тĕлне çулталăкри плана чÿлмек-чашăксем тăвакан цех 138,1 процент тултарчĕ. Çав цехра мастерсем И. Корчагин, С. Антонов, С. Фадеев, А. Кассихин юлташсем ĕç нормине куллен 200—300-шер процент тултарса пычĕç. Атă-пушмак юсакан цех та плана кашни уйăхрах ирттерсе тултарать.

Эпир тунă çитĕнÿсемпе лăпланса лармастпăр. Артель коллективĕ, аслă çулпуç Сталин юлташ доклачĕпе паллашнă хыççăн, ноябрь уйăхĕнчи плана 125 процент тултарма, çулталăкри плана ноябрĕн 20-мĕшĕ тĕлне пурнăçлама, çĕнĕ çул тĕлне планран ирттерсе 50 пин тенкĕлĕх продукци туса кăларма обязательство илчĕ.

Д. МИХАЙЛОВ.

Хĕрлĕ Çар фондне — çĕрулмипе пахча-çимĕç

ÇĔРПУ, ноябрĕн 10-мĕшĕ. **(Телефонпа).** Районри колхозсенче Хĕрлĕ Çар фондне çĕрулми парасси ăнăçлăн пырать. Паянхи кун тĕлне районĕпе 684 тонна панă. Нумай колхозсем хăйсем çине илнĕ обязательствăна пурнăçланă. «Хĕрлĕ Çар» колхоз 90 центнер, Тĕнсĕр ялсоветĕнчи «Кульмет» колхоз 130 центнер, «Чуваш. ЦИК» колхоз 170 центнер, Ильич ячĕпе тăракан колхоз 71 центнер хатĕрлев пунктне леçнĕ. Çавăн пекех Лĕпсер, Вĕрмер, Кăшаркасси ялсоветĕсенчи пур колхозсем те Хĕрлĕ Çар фондне çĕрулми пама пулса илнĕ обязательствăсене пурнăçланă. Паян-ыран çак пархатарлă ĕçе районри пур колхозсем те вĕçлеççĕ.

* * *

КРАСНОАРМЕЙСКОЕ, ноябрĕн 10-мĕшĕ. **(Телефонпа).** Сталин юлташ Октябрьти Социализмлă Аслă Революци 27 çул тултарни çинчен тунă историллĕ докладпа хавхаланса, районри колхозсем Хĕрлĕ Çар фондне çĕрулми парас ĕçе хăвăртлатаççĕ. Паянхи кун тĕлне районĕпе 3360 пăт çĕрулми Хĕрлĕ Çар фондне панă. «12 лет Октября» колхоз 1080 пăт, «Родина» колхоз 750 пăт, «Правда» колхоз 900 пăт хатĕрлев пунктне леçнĕ.

* * *

ЙЕПРЕÇ, ноябрĕн 10-мĕшĕ. **(Телефонпа).** Çĕрпÿ районĕнчи колхозсен пуçарăвне ырласа, районри колхозсем Хĕрлĕ Çар фондне 6.000 пăт çĕрулми пама пулнăччĕ. Малта пыракан «Трактор», «Красный Октябрь», «Трудовик», «Тымар», Крупская ячĕпе тăракан тата ытти хăшпĕр колхозсем хăйсен обязательствисене чыслăн пурнăçларĕç. Паянхи кун тĕлне районĕпе çав обязательствăна 65 процент тултарнă.

Анчах та çакна палăртмалла: районри чылай колхозсем государствăна çĕрулми обязательство тăрăх та парса татман-ха. Уйрăмах Карл Маркс тата Буденный ячĕсемпе тăракан колхозсем юлса пыраççĕ.

Сталин юлташ Октябрьти Социализмлă Аслă Революци 27 çул тултарни çинчен тунă историллĕ докладпа колхозниксемпе колхозницăсене тĕплĕн паллаштарнă хыççăн, Хĕрлĕ Çар фондне çĕрулми парасси чылай хăвăртланчĕ. Халĕ кашни колхозрах ноябрĕн 15-мĕшĕ тĕлне государствăна çĕрулми парса татас тата Хĕрлĕ Çар фондне çĕрулми хывас тĕлĕшпе колхозниксемпе колхозницăсем пысăк çĕкленÿпе ĕçлеççĕ.

— Сталин юлташ колхозниксемпе колхозницăсен ĕçне пысăк хака хуни пире татах та вăйлăрах ĕçлеме хавхалантарать, çĕршыв тата хамăрăн паттăр Хĕрлĕ Çар умĕнче парăмлă пулмăпăр, — теççĕ колхозниксем.

* * *

КУСЛАВККА, ноябрĕн 10-мĕшĕ. **(Телефонпа).** Районри колхозсемпе колхозниксем Хĕрлĕ Çар фондне çĕрулми тата пахча-çимĕç параççĕ. Колхозсенчен илнĕ даннăйсем тăрăх, районĕпе 700 тонна çĕрулми пама обязательство илнĕ. Паянхи кун тĕлне 450 тонна панă. Андреев ячĕпе тăракан колхоз членĕсем 280 центнер купăста колхозниксенчен пухса панă. Пилешкассинчи «Путь Маркса» колхоз Хĕрлĕ Çар фондне 127 центнер купăста панă. Хĕрлĕ Çар фондне çĕрулми тата купăста леçес тĕлĕшпе кунта ятарласа тунă транспорт бригади ĕçленĕ.

* * *

Сĕнтĕр районĕнчи колхозсем Хĕрлĕ Çар фондне 700 тонна çĕрулми пама обязательство илнĕччĕ. Ноябрĕн 10-мĕшĕ тĕлне, колхозсенчен илнĕ даннăйсем тăрăх, 573 тонна çĕрулми хатĕрлев пунктне леçнĕ.

* * *

Шăхасан районĕнчи колхозсем Хĕрлĕ Çар фондне 450 тонна çĕрулми пама йышăннă, ноябрĕн 9-мĕшĕ тĕлне 360 тонна хатĕрлев пунктне леçсе панă.

* * *

СĔНТĔРВĂРРИ. «Пищевик» колхоз членĕсем Хĕрлĕ Çар фондне планран ирттерсе 814 пăт çĕрулми пама пулнăччĕ. Колхозниксемпе колхозницăсем хăйсен сăмахне пурнăçа кĕртрĕç. Вĕсем тепĕр кунне 12 лаша кÿлчĕç те, кунне 4-шар хутласа, пĕр кун хушшинчех 814 пăт çĕрулми хатĕрлев пунктне леçсе пачĕç.

М. ЯДРОВ,
Колхоз председателĕ.

Пионер вожатăйĕсен семинарĕ

ВЛКСМ Обкомĕ республикăри çичĕ çул вĕренмелли тата вăтам шкулсенчи пионер вожатăйĕсен семинарне ирттерет. Семинарта икĕ смена хушшинче пурĕ 179 çын пулнă.

Семинарта тĕнчери лару-тăру, политикăпа вăрçă ыйтăвĕсем тăрăх, Совет шкулĕн задачисем, пионер организацисен ĕçне организацилесси çинчен докладсемпе лекцисем ирттереççĕ. Ку ĕçе ВКП(б) Обкомĕпе ВЛКСМ Обкомĕн, Чăваш АССР Çутĕç Халăх Комиссариачĕн работникĕсене, учительсене тата малта пыракан пионер вожатăйĕсене явăçтарнă.

Чăвашсен юрăпа ташă ансамблĕн концерчĕсем

Октябрĕн юлашки кунĕсенче Çĕрпÿри культура çуртĕнче чăвашсен юрăпа ташă ансамблĕн концерчĕсем пулса иртрĕç. Ансамбль хула ĕççыннисене пирĕн çĕршыври халăхсен паха юррисемпе паллаштарчĕ. Чăваш юррисене илемлĕн юрласа пани куракансене савăнтарчĕ. «Сталин çинчен хывнă юрă», «Çамрăксен юрри», «Кĕреке юрри», «Туй юрри» тата ытти юрăсем те питĕ кăмăла кайрĕç. Куракансем чăвашсен юрăпа ташă ансамбльне кунта час-часрах килме ыйтрĕç.

П. ПАВЛОВ.

Оборонăн Государственный Комитечĕн Председателĕ И. В. Сталин юлташ тунă доклад çинчен ют çĕршывсенче мĕн çыраççĕ

АНГЛИ.

ЛОНДОН, ноябрĕн 7-мĕшĕ. (ТАСС). Ĕнер каçхине Лондонри радиостанци И. В. Сталин юлташ Октябрьти Революци 27 çул тултарни çинчен Мускав Совечĕн чаплă ларăвĕнче тунă доклад пирки нумай тĕрлĕ чĕлхесемпе темиçе хутчен каласа панă. Кăшт каярахран Лондонри радио И. В. Сталин юлташăн докладĕнчен сыпăка çине çырса илнĕ сыпăка панă. Паян Лондонри радио тăрăх доклад çинчен каласа панине татах та тепĕр хут пĕлтерне.

Паянхи хаçатсенче Сталин юлташăн докладне тĕп вырăнта пичетлесе кăларнă. Хаçатсем ăна пĕрремĕш полосара, курăнмалли вырăнта, шултăра заголовоксем айне пичетленĕ.

Англири пур хаçатсем те редакци ячĕпе çырнă статьясенче И. В. Сталин юлташ çĕнĕ вăрçă пулмалла мар тăвас ĕçре Совет Российи Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсемпе тата Англипе пĕрле ĕçлеме кăмăллани çинчен каланине хавхаланса саламлаççĕ.

«Манчестер гардиен» хаçат çапла çырнă: вырăс халăхĕ 1917 çулта большевиксен партийĕ Петроградра влаçа хăй аллине тытса илнĕренпе 27 çул тултарнине уявлать, тенĕ. «Çирĕм çичĕ çул каярах çиеле тухнă вăй-хăват Российăна Европăри чи аслă держава туса хучĕ. Сталинăн ĕнерхи сăмахĕнче вăл çав вăй-хăвата ĕненни тата çав çитĕнÿсемпе хĕпĕртесе саванни уçăмлăн курăнса тăрать. Анчах Российăн чаплă çитĕнĕвĕсем Сталинран тĕнчен пĕтĕмĕшле картинине хупăрласа тăмаççĕ; вăл, мире сыхласа усрас тесе, Англипе тата Пĕрлешÿллĕ Штатсемпе пĕрлешсе ĕçлеме кирли çинчен те ăшă кăмăллăн каланă. Пĕрлĕхлĕ интерессем пирĕн çĕршывсене пĕтĕçтерсе тăраççĕ, пĕрлĕхлĕ туслăх малашне те пулма тивĕçлĕ», —тесе çырнă хаçат.

ЛОНДОН, ноябрĕн 8-мĕшĕ. (ТАСС). И. В. Сталин юлташ доклачĕ çинчен çырнă Англи хаçачĕсенчи умстатьясенче Англи общественноçĕ докладри шухăшсене кăмăлланине палăртаççĕ. «Ньюс кроникл» хаçат — Сталин юлташ виçĕ аслă державăн туслă союзĕ вăрçăн виçĕ çулĕ хушшинчи тĕрĕслĕве тÿссе ирттерчĕ пулсан, вăл вара вăрçăн юлашки тапхăрĕнчи тĕрĕслĕве татах та ăнăçлăнрах тÿссе ирттерет тесе каланине кăмăлласа çырать. «Çав туслăх пирĕн хушăра малашнехи çулсенче те, Октябрь уявне Совет Российĕнчи халăхсем çĕнтерÿллĕ мир тунă лару-тăрура уявланă чухне те, пулмалла».— тесе çырать хаçат.

«Дейли экспресс» хаçат — Англипе ССР Союзĕ Европăра мир организацилессишĕн хăйсем çинче пысăк ответ тытса тăраççĕ, тесе çырать. Хаçат çакна палăртать: Россия тÿснĕ сухатусене пĕтĕмĕшпех виçсе хаклама йывăр, вăл тÿссе ирттернĕ йывăр асапсен юлашкийĕсене пĕтерме нумай çулсем кирлĕ пулĕç, тет хаçат. «27 çул каярах, Россия таткаланса тата арканса пĕтнĕ вăхăтра, вăл çĕнĕ майпа чĕрĕлсе ура çине тăчĕ, вăл хăйĕн чĕринче çĕнĕ хăват тупрĕ. Вăл ун чухне çав тери йывăр лару-тăрура пулнă. Пĕтĕм вăя хурса ĕçленине пула тата пысăк инкексем тÿссе ирттернине пула, вăл хăйĕн ĕмĕтне пурнăçа кĕртрĕ, паян эпир вăл хăйĕн çĕнтерÿвĕсене чаплăн уявланине курса тăратпăр».

«Манчестер гардиен» хаçат 1917 çулта Российăра çиеле тухнă вăй-хăват ăна Европăри чи аслă держава туса хучĕ, тесе палăртать. «Сталинăн ĕнерхи сăмахĕнче вăл çав вăй-хăвата ĕненни тата çав çитĕнÿсемпе хĕпĕртесе саванни уçăмлăн курăнса тăрать», — тесе çырать хаçат.

США.

НЬЮ-ЙОРК, ноябрĕн 6-мĕшĕ. (ТАСС). Каçхи хаçатсем пурте И. В. Сталин юлташ доклад туни çинчен пĕлтернине пĕрремĕш полосасенче пысăк заголовоксемпе пичетлесе кăларнă.

НЬЮ-ЙОРК, ноябрĕн 7-мĕшĕ. (ТАСС). Ĕнерхи каçхи хаçатсемпе паянхи ирхи хаçатсем Сталин юлташăн доклачĕ çинчен тĕплĕн çырнине пĕрремĕш полосасенче шултăра заголовоксемпе пичетлесе кăларнă.

Ассошиэйтед пресс тата Юнайтед пресс агентствисем И. В. Сталин юлташăн приказĕ çинчен çырнине сараççĕ.

Сталин юлташăн приказĕ çинчен пĕлтернĕ май «Нью-Йорк таймс» хаçат пĕрремĕш полосара нимĕçсем Совет Союзне мĕн чухлĕ шала кĕрсе кайнине тата хальхи лару-тăру мĕнле пулнине танлаштарса кăтартакан карттăсене пичетлесе кăларнă, çав карттăсенче Хĕрлĕ Çар хăш хулана хăçан ирĕке кăларнине палăртнă.

НЬЮ-ЙОРК, ноябрĕн 8-мĕшĕ. (ТАСС). И. В. Сталин юлташ Октябрьти Социализмлă Аслă Революци 27 çул тултарни çинчен Мускав Совечĕн чаплă ларăвĕнче тунă доклада хаçатсемпе радиообозревательсем хавхаланулăн саламлаççĕ.

Вандеркуп, Харш тата Хиттер радиокомментаторсем мире хÿтĕлесе тата хăрушсăрлăх туса хурас тĕлĕшпе ĕçлеме ятарласа комисси тума кирли çинчен каланине саламлаççĕ. Вандеркуп çапла каланă: «Вăрçă хыççăн хăрушсăрлăх туса хурас тĕлĕшпе Совет Союзĕ мĕнле позици йышăнасси çинчен хавхаланса каланă хыççăн тĕнче тăрăх шанчăкпа ĕненĕвĕн ăшă çилĕ варкăшса кайрĕ. Сталин çак ыйтупа калани вăл халиччен каланă сăмахсенчен чи пысăк шанчăк паракан сăмах пулса тăрать», — тенĕ. Харш мире упраса усрас тĕлĕшпе Сталин, Рузвельт тата Черчилль пурте пĕр пек шухăшлă пулнине палăртать.

«Мирпе хăрушсăрлăха сыхласа усрас тĕлĕшпе ĕçлеме кирли çинчен тÿррĕн те уçăмлăн каласа парса, Сталин ССР Союзĕ Америкăри Пĕрлешÿллĕ Штатсемпе тата Англипе туслăн пурăнассине татăклăн кăтартса пачĕ. Çав сăмах вăл пирĕн ăру пурăннă тапхăрта чи паха хыпар пулса тăрать».—тенĕ комментатор Хиттер.

Нью-Йоркра тухакан «Сан» хаçат çапла çырать: Сталин хăйĕн докладĕнче вăрçă ĕçĕсене кĕскен те витĕмлĕн пăхса тухнă, çакă вăл çынсене пĕтĕм чун-чĕререн хавхалантарать. Сталин сăмахĕнче «союзниксен хĕвеланăç фронтĕнчи вăрçă ĕçĕсене тивĕçлипех пысăка хурса хакланă. Сталин илсе кăтартнă цифрăсем Германи чăнниех те вилĕм шăтăкĕ патнелле пынине уçăмлăн кăтартса параççĕ».

КАНАДА.

ОТТАВА, ноябрĕн 7-мĕшĕ. (ТАСС). Канадăри радио, çавăн пекех каçхине тухакан хаçатсем те И. В. Сталин юлташăн доклачĕ çинчен каланине анлăн пĕлтернĕ, чи курăнмалла вырăнта пичетлесе кăларнă. Хаçатсем доклад çинчен тĕплĕн çыраççĕ, çав пĕлтерÿсене шултăра заголовоксемпе пичетлеççĕ, вĕсенче Сталин юлташ Германин пĕтсе ларас лару-тăрăвĕ çинчен каланине уйрăмах уççăн палăртса хăвараççĕ.

Хĕвеланăç Европăри вăрçă ĕçĕсем

ЛОНДОН, ноябрĕн 7-мĕшĕ. (ТАСС). Союзниксен экспедициллĕ вăйĕсен Верховнăй командованийĕн штабĕ ноябрĕн 7-мĕшĕнче пичетлесе кăларнă пĕлтерÿре çапла каланă:

Вальхерен утравĕ çинче союзниксен çарĕсем Миддельбург хулине йышăннă, унтан, Миддельбургпа Феере хушшинчи çула татса, Феере хулине ирĕке кăларнă. Союзниксен ытти чаçĕсем, тăшманпа çапăçса, Домбург районĕнчен çурçĕр-хĕвелтухăçнелле куçса пыраççĕ.

Союзниксен Голландире малалла куçса пыракан çарĕсем Вилленсад хули çумĕнчи ялсем патне çитнĕ. Мурдейк районĕнче кĕперсем патне пымалли вырăнсенче çапăçнă, çав кĕперсене тăшман сирпĕнтерсе янă.

Истребитель-бомбардировщиксем ноябрĕн 6-мĕшĕнче тăшманăн Голландири тата Германири çулйĕрĕсене тапăннă.

Союзниксен çарĕсем Гюртген районĕнче (Аахен хулинчен хĕвелтухăçнерехре) тăшман вăйлă хирĕç тăнине çĕнтерсе пыраççĕ. Гюртгенран хĕвеланăçнерехре нимĕçсен контратакине сирсе янă. Фоссенакра (Аахенран хĕвелтухăçнерехре), тăшман пехотипе танкĕсем хĕснипе, союзниксен çарĕсем пăртак каялла чакнă. Тăшман атакине сирсе янă хыççăн союзниксем çĕнĕрен малалла куçнă та хăйсен малтанхи позицийĕсене каялла тытса илнĕ. Кăнтăрла иртсен, йывăр бомбардировщиксен питĕ пысăк соединенийĕ, истребительсем хÿтĕлесе пынипе, Гельзенкирхен хулине тапăннă. Каçхине йывăр бомбардировщиксен ытти соединенийĕсем Кобленц хулине тапăннă. Вогез тăвĕсен районĕнче союзниксен çарĕсем çĕнĕ çитĕнÿсем тунă, вĕсем Жерермертан хĕвеланăçнерехре тăшман вăйлă хирĕç тăнине çĕнтерсе пынă. Тинĕс çумĕнчи Альпăсенче темиçе тĕлте малалла кайнă. Союзниксем халь Итали чикки çумĕпе пыракан тÿпеме хăйсен аллинче тытса тăраççĕ.

ЛОНДОН, ноябрĕн 8-мĕшĕ. (ТАСС). Союзниксен экспедициллĕ вăйĕсен верховнăй командованийĕн штабĕ паян пичетлесе кăларнă пĕлтерÿре çапла каланă:

Союзниксен Виллемстада (Голланди) ирĕке кăларнă çарĕсем хальхи вăхăтра Голландс-Дипăн тата Маас шывĕн кăнтăр çыранне пĕтĕмĕшпех хăйсен аллинче тытса тăраççĕ. Мурдейк патĕнчи ишнĕ кĕперсенчен кăнтăртарахри тата хĕвелтухăçнерехри районсем çеç тăшман аллинче, унта тăшманăн пĕр-пĕринчен уйăрăлса кайнă пысăк мар ушкăнĕсем çаплах хирĕç тăраççĕ-ха.

Вальхерен утравĕ çинче Домбургран çурçĕр-хĕвелтухăçнерехре çапăçаççĕ.

Шмидт хулинчен хĕвеланăçнерехре союзниксен çарĕсен чаçĕсем хăйсен позицийĕсене лайăхлатнă, тăшман хирĕç тăнă вырăнсене пусарса лартнă.

Жерермертан хĕвеланăçнерехре хаяррăн çапăçнă, тăшманăн вăйлă контратакине сирсе янă.

Союзниксен авиацийĕ тăшманăн Голландири тата Германири вăрçă объекчĕсене питĕ вăйлăн пыра-пыра тапăннă.

ЛОНДОН, ноябрĕн 9-мĕшĕ. (ТАСС). Союзниксен экспедициллĕ вăйĕсен верховнăй командованийĕн штабĕ паян пичетлесе кăларнă пĕлтерÿре çапла каланă:

Вальхерен утравĕ çинче союзниксен çарĕсем Фраувенполдера ирĕке кăларнă. Çав утрав çинче тăшман хирĕç тăракан темиçе вырăн çеç юлнă ĕнтĕ, вĕсене халь пĕтерсе пыраççĕ.

Истребитель-бомбардировщиксем çулсен паха узелне Гельзенкирхен хулине атакăланă, çав хулара вара пушарсем нумай тухнă.

Гюртген вăрманĕ районĕнче союзниксен çарĕсем, тăшман вăйлă хирĕç тăнине çĕнтерсе, Фоссенакран кăнтăртарахра майĕпен малалла куçса пынă.

Сель шывĕн улăхĕнче союзниксен чаçĕсем Нанси хулинчен хĕвелтухăçнерехре тата çурçĕр-хĕвелтухăçнерехре малалла куçса пынă. Нанси хулинчен çурçĕр-хĕвелтухăçнерехре тата хĕвел-тухăçнерехре Ольнуа-сюр-Сель, Фресн-ан-Сольнуа, Малокур, Жалокур, Монкур тата Безанж хулисене ирĕке кăларнă.

Бакар хулинчен çурçĕртерехре тăшмантан Нанневиль хулине тасатнă.

Вăтаçĕр тинĕс таврашĕнче

ЛОНДОН, ноябрĕн 6-мĕшĕ. (ТАСС). Союзниксен Вăтаçĕр тинĕс таврашĕнчи хĕçпăшаллă вăйĕсен штабĕ ноябрĕн 6-мĕшĕнче пичетлесе кăларнă пĕлтерÿре çапла каланă: Италире çанталăк лайăхланнине пула, 5-мĕшпе 8-мĕш армисен патрулĕсем питĕ активлăн кĕрешнĕ. Союзниксен çарĕсем хăйсен позицийĕсене пăртак лайăхлатнă.

Юлашки пилĕк кун хушшинче союзниксен карапĕсем тăшманăн Франципе Итали чикки çывăхĕнчи позицийĕсене каллех тупăсемпе пенĕ. Ноябрĕн 5-мĕшĕнче йывăр бомбардировщиксен пысăк соединенийĕсем Австрири нефть тасатакан завода тапăннă. Ытти самолетсем тăшманăн Югославири тата Бреннер ятлă ту каççи çинчи объекчĕсем çине, çавăн пекех тата тăшманăн Фиуме портĕнчи тата Далмаци çыранĕсем патĕнчи суднисем çине бомбăсем пăрахнă.

ЛОНДОН, ноябрĕн 7-мĕшĕ. (ТАСС). Союзниксен Вăтаçĕр тинĕс таврашĕнчи хĕçпăшаллă вăйĕсен штабĕ паян пичетлесе кăларнă пĕлтерÿре çапла каланă: Италире Форли хулинчен кăнтăр-хĕвеланăçнерехре 8-мĕш армин чаçĕсем темиçе позици тытса илнĕ.

Фронтăн ытти участокĕсенче союзниксен çарĕсен патрулĕсем çеç кĕрешнĕ.

Йывăр бомбардировщиксен пысăк соединенийĕсем, истребительсем хÿтĕлесе пынипе, ноябрĕн 5-мĕшĕнче тăшманăн Австрири, Югославири тата Италири объекчĕсене тапăннă.

Англипе Совет Союзĕ хушшинчи туслăх конгресĕнче

ЛОНДОН, ноябрĕн 6-мĕшĕ. (ТАСС). Рейтер агентстви пĕлтернĕ тăрăх, Англипе Совет Союзĕ хушшинчи туслăх конгресĕн юлашки ларăвĕнче Англипе Совет Союзĕ хушшинчи туслăха çирĕплетмелли мерăсем сĕнекен резолюци йышăннă. Çав резолюцире Лондонра «Туслăх çурчĕ» тăвасси çинчен каланă, çав çурт Англипе Совет Союзĕ хушшинчи туслăха çирĕплетес тĕлĕшпе ĕçлекен наци центрĕ пулса тăмалла.

Пĕрлешÿллĕ Штатсенче президент суйласси мĕнле пырать

НЬЮ-ЙОРК, ноябрĕн 9-мĕшĕ. (ТАСС). Паян Мускав вăхăчĕпе 17 сехетре илнĕ тĕрĕсрех даннăйсем тăрăх, Мускав вăхăчĕпе 16 сехет те 30 минута тĕлне президента суйлама тăратнă кандидатсемшĕн çакăн чухлĕ сасă пулнă: Рузвельтшăн — 23.610.587 сасă, Дьюишĕн — 20.743.368 сасă.

Сасăланин результачĕсем çакна кăтартаççĕ: Рузвельт 36 штатра малта пырать, унта 409 выборщик пур; Дьюи 13 штатра малта пырать, унта 122 выборщик пур.

Паян çакă паллă пулнă: Нью-Йорк штатĕнче çар çыннисенчен 72 проценчĕ Рузвельтшăн сасă панă.

Малтанлăха палăртнă тăрăх, мĕн пурĕ 50 миллион çынна яхăн сасăланă.

Сасăланин юлашки результачĕсене шутласа пĕлмен-ха.

САЕД ПРАВИТЕЛЬСТВИ ВЫРАНТАН ТУХНИ

ТЕГЕРАН, ноябрĕн 9-мĕшĕ. (ТАСС). Ноябрĕн 9-мĕшĕнче кăнтăрла иртсен 2 сехетре Саед правительстви вырăнтан тухнă.

МОРИС ТОРЕЗА ФРАНЦИЕ ТАВРĂНМА ИРĔК ПАНĂ

ПАРИЖ, ноябрĕн 8-мĕшĕ. (ТАСС). Францири коммунистсен партийĕ пуçарнипе сарса янă политикăллă анлă кампание пула, Францин вăхăтлăх правительстви коммунистсен партийĕн генеральнăй секретарьне Морис Тореза Франције таврăнма ирĕк пама йышăннă. Çакă паллă: коммунистсен партийĕ хушнă тăрăх, Морис Торес 1939 çулта вăрçă пуçлансан вăрттăн пурăнма пуçланă. Ăна вара Францири реакциллĕ ушкăнсем, француз çарĕнчен тарнă тесе айăпласа, заочнă 6 çула тĕрмене хупма йышăннă. Нимĕçсене парăнса, вĕсемшĕн фронт уçса панă çынсем ĕнтĕ ăна тĕрмене хупмалла тунă. Тата çакă та паллă: нимĕçсене хирĕç тăрас ĕçе организацилеме Францирен Англие е Алжира кайнă политика деятелĕсенчен те чылайĕшне çавăн пекех тунă. Çак юрăхсăр йĕркене пĕтерсе лартас тесе, Францин вăхăтлăх правительстви октябрĕн 29-мĕшĕнче амнисти çинчен декрет кăларнă. Çав декрет тăрăх, Торез, ытти хăшпĕр французсем пекех, Франције каялла таврăнма пултарать.

АНГЛИ АВИАЦИЙĔН ОКТЯБРЬТИ ĔÇĔСЕН ИТОГĔСЕМ

ЛОНДОН, ноябрĕн 4-мĕшĕ. (ТАСС). Официальнă пĕлтернĕ тăрăх, Англи бомбардировщикĕсем октябрь уйăхĕнче Германи çине 50 пин тонна бомба пăрахнă; октябрь уйăхĕ, çапла, Германи çине çак вăрçăра чи нумай бомба пăрахнă уйăх пулса тăрать. Нимĕçсем оккупациленĕ территорисенчи вăрçă объекчĕсем çине 10 пин тонна бомба пăрахнă, урăхла каласан —октябрьте иртнĕ уйăхсенче пăрахнинчен чылай сахалтарах пăрахнă.

Германи çине октябрь уйăхĕнче пур уйăхсенчинчен те ытларах бомба пăрахнă. Пуринчен ытла Германин 15 хулине тапăннă. Икĕ çул хушшинче бомбардировщиксен пысăк соединенийĕсем Германи çинче уйăх тулса çитнĕ вăхăтра пĕрремĕш хут кĕрешнĕ.

Германи самолечĕсем октябрь уйăхĕнче Англие тапăнман.

БУДАПЕШТРА

ЛОНДОН, ноябрĕн 6-мĕшĕ. (ТАСС). Лондонри радио пĕлтернĕ тăрăх, Салаши «правительствин» членĕсем нумайĕшĕ Будапештран тарнă. Венгри столицинчен халăха васкасах ытти çĕре куçараççĕ. Хулара нимĕç чаçĕсемпе венгер салтакĕсем, вăрçма килĕшменскерсем, хушшинче хĕçпăшаллă тытăçусем пула-пула иртеççĕ. Нимĕçсем Будапешт урамĕсенче васкаса баррикадăсем тăваççĕ тата пысăк çуртсенчен хирĕç тăмалли узелсем туса хураççĕ.

БОЛГАРИ ЯПОНИПЕ ДИПЛОМАТИЛЛĔ ÇЫХĂНУ ТЫТМА ПĂРАХНĂ

СОФИЯ, ноябрĕн 8-мĕшĕ. (ТАСС). Софири радио пĕлтернĕ тăрăх, ноябрĕн 6-мĕшĕнче Болгари Японипе дипломатиллĕ çыхăну тытма пăрахнă. Болгари министрĕсен совечĕн çав решенийĕ çинчен Японин Софири посланникне ют çĕршыв ĕçĕсен министерствин представителĕ пĕлтерне.

Ответлă редактор В. Я. ЯКОВЛЕВ.

Чăвашсен художество училищинче вĕренсе иккĕмĕш курса куçнă студентсене 1944 çулхи ноябрĕн 15-мĕшĕ тĕлне Шупашкара (Союзная, 5) вĕренме килме чĕнеççĕ.

Иккĕмĕш курса вĕренме кĕме заявленисене декабрĕн 1-мĕшĕнчен йышăнаççĕ.

ДИРЕКЦИ.

Шупашкарти пир-авăр фабрикине çакăн пек работниксем кирлĕ: рабочисем тата вĕренекенсем, шут ĕçĕнче ĕçлекен работниксем, слесарьсем, электромонтерсем, платниксем, малярсем, штукатурсем, кочегарсем, охранниксем тата чернорабочисем.

Фабрикăн столовăй тата продуктсем сутакан магазин пур.

Çак адреспа ыйтса пĕлмелле: гор. Чебоксары, ул. Володарского, Дом печати, II-ой этаж, отдел кадров Хлопчатобумажной фабрики.

2—1

Чăвашжилснаба васкавлăн çакăн пек работниксем кирлĕ: управляющи, старши бухгалтер, склад заведующийĕ. Хваттер параççĕ.

Çак адреспа ыйтса пĕлмелле: гор. Чебоксары, Дом Советов, 5-ый этаж, комната 509.

Октябрĕн 23-мĕшĕнче Шупашкар хулинче шăши тĕслĕ, 5 çулхи кĕсре çухалнă. Çилхи сулахай еннелле, лутра, ăмрине икĕ енче те хăмăт тивнĕ.

Тупакансене Элĕк районĕнчи Жданов ячĕпе тăракан колхоза пĕлтерме ыйтатпăр. Тупса панăшăн укçа паратпăр.

РЕДАКЦИ АДРЕСĔ: г. Чебоксары, ул. Володарского, 5, Дом печати. ТЕЛЕФОНСЕМ: редакторăн — 0—67, заместительпе секретарĕн — 4—26, парти пурнăç пайĕн 3—99, промышленноçпа ялхуçалăх пайĕсен 5—31, издательство конторин — 0—23.

Типография № 1, Управления полиграфпромышленности при СНК ЧАССР, Заказ № 2, ф. 6. 59×42 п. л. Тираж 16.000 экз.

НТ 00786